

XIII. évfolyam, 83. szám
1941. április 12.
Szombat

NAGYSZALONTAI

12 fillér

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15.

Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor.

Telefon 60.

Előfizetés egy hónapra helyben 1.20 Pengő, vidékre 2.— Pengő

FELTÁMADÁS

A halál keserű pohara kiürített fenékig, az engesztelődés nagy munkája bevégeztetett egészen... Elnémult az emberi gyűlölet nagypénteki viharzúgása... csend ül a Golgotán, szent város felett, a győzhetetlenség szívében, házában. Csak a szeretetben hű, de a halál diadalának láttára megrendült, összetört szívek égnek fájdalomban és zokognak panaszban egymásközt: Hiába mondta, hogy teljes hatalom adatott neki mennyen és földön! Ime a gonosz emberek is letudták győzni Őt. Hiába mondta, hogy Ő az élet fejedelme! Ime ott fekszik a halál hideg karjában s vele együtt eltemetve a szeretet, a hűség, a jóság, a tisztaság, az igazság. Miért is nem kerülte ellenségeit, hogy tovább is együtt élt volna velünk, hallhattuk volna ajkának mézédesszavát, éreztük volna szívének csodás melegét?! Ilyen gondolatok közt indultak a hét első napjának reggelén a szent asszonyok a nagypénteki sírhoz, hogy megegyeszer lerójják a nagy halott iránt a kegyelet szent tartozását, hogy jóillatu balzsammal hintsék meg a kiszenvedett testet. De ki fogja a követ a sírról elhengeríteni? Fájdalmas gyászuk mellett még ez az aggodalmas kérdés is gyötri lelküket: És ime, mikor odaértek, a követ elhengerítve találták ott az ur Jézus testét és lón, hogy mikor ők e felett megdöbbenének, ime két férfi áll a mellük fényes öltözetben s szólnak nekik: Mit keresitek a holtak között az élet? Nincs itt, hanem feltámadott.

Krisztus feltámadott! Ime az egyszerű, de csodás húsvéti evangélium. Egyszerű, mert a gyermek is megérti, csodás, mert új jellemet adott a halálnak, új tartalommal töltötte meg az életet. Annak örökhatalmát megtörte, ennek örökkévalóságát biztosítja. Épen azért lelkes örömmel, ujjongó boldogsággal köszöntjük a halál dús aratásának idején is az emlékezésnek nagy ünnepét, mert azt hirdeti nekünk, hogy van feltámadás!

Van feltámadás a természet kebelén! Évenként szemünk előtt ismétlődő szomorú jelenet, hogy az enyészet lehelete lefújja a kertek, a mezők, az erdők virág és lombkoszorúját, letépi e dicső templom homlo-

A Bácska visszatér

A németek már a szerb-görög határon állanak. — Szabadka zászlódiszt öltött a magyar előnyomulás elrendelésének hírére. — Amerika kíséret nélkül indítja utnak Anglia felé a szállítóhajókat.

A BÁNÁTI ELŐNYOMULÁS ELRENDELÉSÉNEK HIRÉRE NAGYSZALONTA HÁZAIRA MÁR TEGNAP DÉLELŐTT PILLANATOK ALATT KITÜZTÉK A NEMZETISZÍNÜ ZÁSZLÓKAT. AZ IMÉNT ROMÁN

IGA ALÓL FELSZABADULT RABMAGYAROK IGY ÜZENTÉK MEG ÖRÖMUJONGÁSUKAT A SZERB IGA ALÓL FELSZABADULÁS ELŐTT ÁLLÓ BÁCSKAI RABMAGYAROKNAK.

LEGUJABB: Pénteken délelőtt az Ochrida tónál az albániai olasz csapatok egyesültek a német vonallal. — Skopljéból kiindulva motorizált német csapatok, ugyancsak tegnap, megkezdték a görög szárazföldi csapatok támadását. — A görög király ez alkalommal proklamációban bejelenti, hogy Görögország a végső kitarat. — Athén alatt, a Pireusz kikötőben — genfi jelentés szerint — a német bombázók elsüllyesztették a menekülésre készülő angol csapatok hajóit. — Észak-Afrikában Tobruk ellen megindult a német-olasz offenzíva. — A Nishből Belgrád felé vonuló német csapatok Kragujevacot elfoglalták.

Nagypénteken reggel Őfőméltósága, s mint ahogy eddig is elfeledkezett megemlékezni a szerb repülőknél magyar városok elleni támadásairól, most sem szolt arról egy szót sem. A tendencia világos; London azt akarja elhíttetni a világgal, hogy Magyarország a támadó. Így fest az angol igazságszeretet s éppen ezért ma mi is elmondhatjuk, hogy az igazságtevés nemcsak Európa más részeiben, de még a Bácskában is csak az angolok kizárásával teljesülhet be.

Mai beszámolóinkat az általános világpolitikai helyzetről szóló jelentések közlése előtt a magyar honvédség vezérkarának jelentésével kezdjük:

Helyenkénti ellenállással találkozunk a Bácskát felszabadító honvédek

Tegnap — pénteken — a késő esti órákban a magyar honvédség vezérkara az alábbi jelentést adta ki:

Csapatunk a mai nap folyamán az erődökben helyenként szívósan védekező ellenség ellenállásával szemben a kitűzött célokat mindenütt elérték. —

Egy másik hivatalos jelentés azt közli, hogy a szerbek pénteken nem bombáztak magyar területet.

Itt említjük meg, hogy még előbb már a nap folyamán, egy szegedi hírlapjelentés azt közölte, hogy a magyar csapatok minden ellenállás nélkül már délelőtt 11 órakor elér-

káról a virulást s életet hirdető díszes kárpitot s a halál hideg karjába táasztja feltartóztatathatatlanságával. De csak látszólagos, ideig, óráig tartó a halál állapota. Jön a feltámadás kiharalynője: a tavasz s meleg csókjára kinyitja kék szemét az ibolya, kipat-

tan a rügy, kinyilik a bimbó s az élet illatárja tölti be a felséges templomot. Mert erősebb az élet, mint a halál hatalma! Van feltámadás az erkölcsi világrendben. Isten azért teremtette a szívet, hogy erény, igazság, jog, szeretet virágai illatozzanak ki belőle az

A Nemzetközi Vásáron is megtalálja kedvenc füstölőnivalóját:

a könnyű, aromás **NIKOTEX-SYMPHONIÁT**: ára 45 fillér,

a gyűrűs, zamatos **NIKOTEX-FAINTOST**: ára 11 fillér,

a tartalmas, illatos **NIKOTEX-DARLINGOT**: ára 10 fillér.

Iskola Alapítvány - Kolozsvár Központi Egyetem Könyvtár - Páncs, Napoca.

ték Horgost, a szeged-szabadkai vasútvonal szerb megszállás alatt volt első állomását s innen Szabadka felé tovább folytatták útjukat. Egy vichyi jelentés az éj folyamán azt elentette, hogy a bevonuló magyar csapatokat a lakosság virágosóval fogadta és Szabadka a felszabadítás elrendelésének hírére

zászlódiszbe öltözött. A német-horvát-magyar határon a magyar lakossága Muraközt a németek tegnapi teljesen megszállták. A Bánátról, ahova német csapatok hatoltak be még vasárnap reggel, újabb hírek nem érkeztek.

Magyarország ismerte el elsőnek a független Horvátországot

Kveternik horvát tábornok kikiáltotta Horvátország függetlenségét. Macsek, a parasztpárt vezére, aki a belgrádi puccskormányba elfogadta a miniszterelnökhelyettesi széket, de mindjárt visszautazott Zágrábba, felszólította hűveit, hogy a nemzeti pártiakhoz csatlakozva csoportosuljanak. Ante Pavlovics dr körül, aki Olaszországból indította

el a függetlenségi mozgalmat. Pavlovics dr ma érkezik vissza Zágrábba, mely már német megszállás alatt van. A zászlókat már a német csapatok üdvözlésére kitépték csüörtökön. A horvát fővárosban általános lelkesedés. Magyarország zágrábi konzulátusát rögtön követséggé léptette elő s ezzel elsőnek ismerte el Horvátország önállóságát.

Megsemmisült a szerb csapatok zöme

A Szalonikától keletre lévő görög csapatok leszerelése folyik. Innen az angolok még a németek megérkezése előtt megszüntek. Visszavonulásukat maga a hivatalos angol hírügynökség jelentette pénteken déln.

Különben eddig a németek még mindig nem találkoztak velük. A Pireusz görög kikötőben angol hajók horgonyoznak. Ugy tudják, az angol csapatok ezeken akarnak elmene-külni.

Német ejtőernyősök lepték el a fontos szerb központokat

A pénteken éjjel Athén utján köz-zétett szerb hivatalos jelentés közli, hogy a rossz időjárás ellenére a hadi tevékenység pénteken egész nap élénk volt. A németek több fontos központot ejtőernyősökkel szálltak meg. Ugyane jelentés szerint a szerb csapatok Közép-Szerbiában gyülekeznek. — Egy svájci hír azt mondja, hogy pénteken a németek Belgrádot ismét bombázták; különben a Nist elfoglaló csapatok északi irányban Belgrád felé haladnak. Így a bolgár határon, a Morava folyótól keletre lévő szerb hadosztályok már ki sem kerülhetik a bekerítést. A Száva völgyében az olaszok haladnak előre. Laibachot minden pillanatban elfoglalhatják. Általában véve a legkülönbö-

zőbb jelentésekből megállapítható, hogy az elemekre felbomlott Jugoszlávia tovább is ellentálló szerb csapatai közé is oly ékeket vertek, hogy már a szerb csapatok szétbomlasztása is befejezett tény. Ezek valamennyije most már csak helyi jellegű védekezéseket fejthet ki. — Legújabb közlések szerint a német csapatok már elérték a jugoszlág-görög határt és a déli szerb csapatok így már mind német fogságba estek vagy megsemmisültek. A Horvátországból menekülő szerb csapatokat a német repülőök üldözik s ezek a nyomukba haladó német motoros osztagoknak mind megadják magukat. — A németek pénteken már megkezdtek a Görögország elleni hadműveleteiket is, még pedig négy kikötő bombázásával.

Törökország a görög határon semleges részt állít fel

Ma reggeli svájci lapok írják, hogy Inonü török államfő levelet intézett Hitler német vezérhez, akivel közli, hogy Törökország nem kíván beleavatkozni a háborúba és Konstantinápoly részleges kiürítését azért rendelték el, mert így a török-görög hatá-

ron semleges zónát akarnak létesíteni. — Bukaresti jelentés szerint egyébként Törökország és Románia között, a Fekete tengeren normális az összeköttetés. A török kikötőkből a román Constancába rendszeresen megérkeznek a hajók.

Tegnap hivatalosan beszéltek a francia-német együttműködésről

Maguk a londoni hírügynökségek jelentik: „Darlan teljesen kegyeltjévé vált a berlini kormánynak. Németország most

már nem ragaszkodik Laval személyéhez, akinek múlt év decemberi eltávolítása miatt megszakadt a jóviszony Berlin és Vichy

életbe, annak megszentelésére. De hányszor torzítja el az erény mosolyát a sátán durva keze, hányszor veri arcul az igazságot Pilátus pribékje, hány-szor sajátítja ki, vagy tiporja porba a jogot a Kajafások hada, s hány-szor feszítik meg a szeretetet Barabás cinkostársai s lesz szomorú temetőjévé az a szív az ég eme drága gyermekeinek. De a természet örök rendje szerint nagypéntek után mindig húsvét jön s az erény tisztelet-koszorút nyer, az igazság arca diadalmasan ragyog fel, a jog kiterjeszti uralmát, a szeretet mint jóságos szívű királynő jár tábort az elesettek, a nyomorultak között. Mert hatalmasabb az Isten, mint a Sátán! **Van feltámadás a nemzetek életében!** Nincs nemzet, amelyik elevenebben és boldogabban tapasztalná ezt az igazságot, mint a magyar. Nem emlékezve Mohács nagy temetőjére, Arad sötét Golgotájára, csak arra a

nagypénteki feneketlen sirra gondol-junk, amelyet Trianonban ástak a Sátán cimborái két évtizeddel ezelőtt s amelybe beletemették zengő anyanyelvünket, vérrel sokszor megszentelt szabadságunkat, gályákon megtisztult hitünket, gyermekeink álmodott jövő-dőjét, nemzeti nagy létünk minden dicsőségét. S hogy életre ne ébredhes-sünk, — mint Pilátus Krisztus sírját — zsoldos bérencekkel őriztették jól lepecsételt sírunkat. Ám a nemzet tes-tét tagjaira lehetett tépni, a Kárp-patok ölet gyászfátyollal lehetett takarni, de Árpád hősi lelke kitört a sírból s igazságot kért az égtől. És nem hiába ostromolta imájával az eget, nem hiába ápolta, lobogtatta a hitnek fáklyáját, nem hiába munkált, áldo-zott, éjt, napot egygétéve, jött a magyar húsvét, jöttek Isten küldöttei, „a fényes öltözetű férfiak, elhengerítet-ték a sírról a nagy követ s kikelt be-

TÉVEDNI EMBERI DOLG!

De nem téved, aki azt állítja, hogy ideges fájdalmak, fejfájás, női gyengélkedés stb. idején kitűnő gyógyszer az 1, 3 és 8 osztás dobozokban minden gyógyszerárban kapható

ALGOCRATINE

között. Darlan visszaszerezte a francia kormány jóhírnevét. Tegnap történt meg először, hogy a német külügyminisztérium hivatalosan beszélt a francia-német együttműködésről. „Maguk a francia jelentések már hetek óta elárulják, hogy az együttműködés már is létezik: építik a szaharai vasutat, amely Európát Afrika legdélibb pontjával is összeköti majd. Tegnap hírek viszont arról számolnak be, hogy Franciaország minden vonalon szakítani akar Angliával. Így elhatározták, hogy a szaharai szénbányákat, amiben 40 év óta Anglia a konkurrencia miatt megakadályozta őket, ki fogják aknázni. Egy másik hír arról számol be, hogy tegnap a vichyi kormány a 18—40 éves férfiak külföldre való utazását megtiltotta. Ezt még a német megszállt területen is ellenőrzik majd. Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy az Angliában élő francia propagandisták sok megszállt területi fiatalembert meggyőztettek s a gyarmatokra való szállítás ürügye alatt Angliába csempészték át. Hogy a becsapottak ezután ne csatlakozhassanak, most a gyarmatokra való távozást is vizumhoz kötik.

Amerika kibúvót keres a háborúba való beavatkozás alól

Az öt nap alatt elemekre felbomlott Jugoszlávia sorsa az egész világra nagy hatást gyakorolt. Mindenbizony-nal ennek következtében az Egyesült Államok most már kibúvót keres az alól is, hogy a háborúba beavatko-zék. Ezért minden áron támogatja azt az angol célt, hogy Dánia birtokát képező Grönland szigeten kikötőt és repülőbázist létesítsenek. Az erre vonatkozó megegyezés hírére tegnap már világgá is kürtölék a dán külügyminisztérium azonban kijelentette, hogy ilyesmihez nem adta beleegyezését. — Folytatása a 7 oldalon.

lőle mint poraiból megéledett Főnix a magyar nemzet megifjodva, ujjászü-ltetve. Mert diadalmasabb volt a nemzet élni akarása, mint hóhérainak ördögi bosszuja. S hitünk fáklyája ég, magasra lobog, hogy jön, közeledik az új magyar húsvét, mikor a még halál árnyékában ülő drága véreink is ki-jönnek a szabadságnak, az életnek fel-támadására.

Fel hát a szemekkel, a szívekkel a nagypénteki sírról! A húsvét hirdeti, hogy egy fűszál, egy rózsaszirm, egy jó szó, egy meleg kézszorítás, egy nemes példaadás, egy szent áldozat sem vész el nyomtalanul, mert beleolvad Isten lényébe, az örökkévaló életbe.

Istené a hála, ki ilyen diadal-massá tette az életet a Krisztus által.

BAGOLY BERTALAN
ref. lelkész.

Mit tett Olaszország a libiai mohamedánokért?

«Az Ujság» legutóbbi számának egyik jelentése közölte, hogy most, amikor Északafrikában a német-olasz csapatok diadalmasan haladnak előre, a mohamedán világ feje üdvözlő táviratot küldött Mussolinihez, mint a mohamedánok védelmezőjéhez. Ez alkalommal itt közöljük e kérdéssel kapcsolatos alábbi tudósításunkat:

Amikor Mussolininek 1937. évi libiai útja alkalmával mohamedán küldöttség átadta az Izlám kardját, ez nemcsak külsőséges megnyilatkozás volt, hanem kifejezésre jutott benne a libiai mohamedánok bensőséges ragaszkodása Itáliához és mélységes hálája a fascizmus iránt. Olaszország méltán nevezi magát „muzulmán” hatalomnak. Egy állammról se mondható, hogy annyira tiszteltben tartotta volna egy nép vallási megnyilatkozásait, mint éppen Itália. A fascista törvényhozás messzemenő jogokat biztosít a libiai mohamedán lakosság számára politikai, közigazgatási és gazdasági téren. A parti tartományok lakói külön pártszervezetet létesíthettek, amely szoros kapcsolatban van a fascista párttal és ennek alá is van rendelve. A fascista kormány számos mecsetet építtetett vagy javíttatott meg.

A legeredményesebb munkát a fascizmus a közoktatás terén végezte. A török uralom idején működött korábbi iskolákat nem szüntette meg, de teljesen átszervezte azokat. Az olaszok által felállított elemi iskolákban a tanítás két nyelven folyik: olaszul és arabul. 1937-ben Líbiában már 87 elemi iskola állt fenn, 10.788 tanulóval. A fascista közoktatási rendszer fontosnak tartja a klasszikus arab nyelvnek és a Koránnak tanítását. A rendeleteket a hatóságok kötelesek arab nyelven kiadni.

Sokat tett Olaszország a közegészségügy fejlesztése terén is. A városokban modern rendelőintézetek, kórházak épültek s ezenkívül külön mozgó kórházakat létesítettek. A fascizmus uralomra jutása óta a lakosság száma kerekén 300.000 fővel szaporodott.

E kérdésekről különben a „Forum” olasz-magyar Kulturális Szemle áprilisi száma érdekes ismertetéseket közöl.

MI AZ A MIHOVA?

Amerikában egy új láz kapott lábra. Neve „What and where”, amelynek az amerikai magyarok a „Mihova” nevet adták. A legújabb newyorki pályázaton több mint kétszáz ezren vettek részt.

A Színházi Magazin megszerezte a „MIHOVA” játékot és a most megjelent husvét albumában 10.000 pengős Mihova pályázatot hirdet. Az első díj: Vikendház telekkel, virágos kertben.

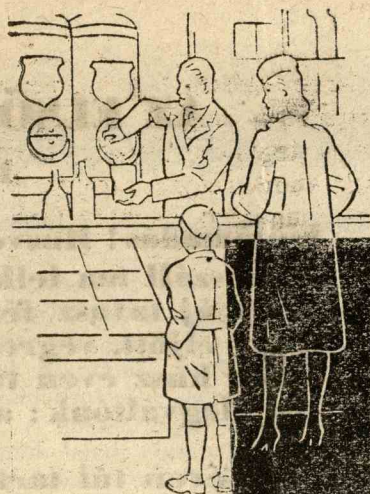
A Színházi Magazin vaskos albuma egyébként is bővelkedik szenzációkban. Ezekből emeljük ki P. Howardnak, a mai idők legolvasottabb kolportázsírójának „A detektív, a cowboy és a légio” című mulatságosan izgalmas regényét. A husvét szám ugyancsak szenzációs színdarabja: Bókay János „Négy aszszonyt szeretek” című páratlan sikerű színdarabja. Ezer kép, számtalan színes riport és divat – rejtély – filmrovat, külön gyermek ujság, két szenzációs kotta gazdagítja a Színházi Magazin impozáns husvét albumát. A dupla szám ára 1 pengő.

Husvétli locsoló-parfüm

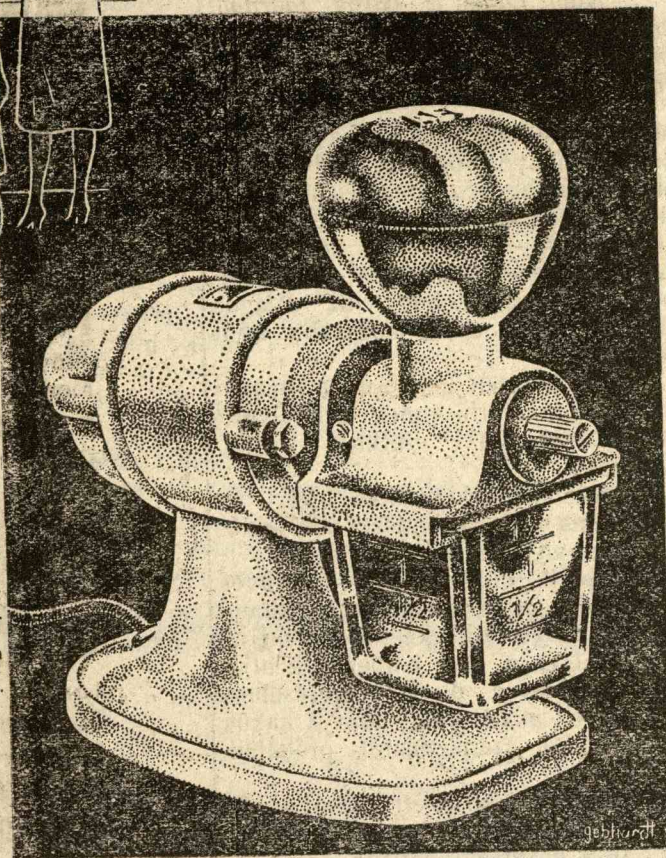
kimérve is, kölnivizek olcsón. Függönynek való csipkeshövet 150 széles 3 P. métere. Gyermek-kelengyék és kalapok.

Rubinné „Minerva”-áruházban

Előnyömdai mintákból nagy választék!

A kávéfőzés történetéhez

Villanymótorral hajtott háztartási kávédaráló. A műszaki tudomány egyik újabb vívmánya. Gyorsan és mindenkor tökéletes egyenletesen darál. Magántulajdon.

A huszadik század...

modern háziasszonya a villamosságot is a kávéfőzés szolgálatába állítja, hogy a jó kávéfőzéshez megkívánt tökéletes darálást feltétlenül elérje.

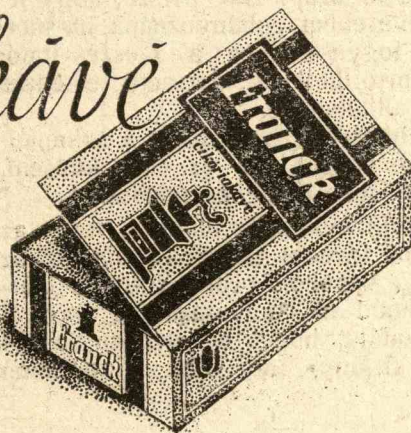
Jó kávédaráló egymagában azonban nem elég a kávéfőzéshez. Ahhoz más is szükséges. A törökök, habár bőven volt is babkávájuk, szerencsióvirággal, koladióval egészítették ki a kávé jó tulajdonságait. Mennyivel egyszerűbb ez ma! Csak hozzá tesszük a **Francck**-cikóriakávét, azt, amelynek dobozán a megbízhatóság jelét, a jellegzetes kávédarálót látjuk.

Pompás színt, kiváló zamatot, étvágygerjesztő, kellemes illatot, valamint tökéletes, finom ízt ad a

Francck

cikóriakávé

„126 éves barna kislány ...“

Nagy Lajos, a város iparügyi előadója tollából hozzuk ezt a cikket, mely az „Új Magyar Asszony” című folyóiratban jelent meg.

Rohanó századunk legfontosabb fejlődéstörténeti eseménye, hogy az emberek átlagos életkora lényegesen meghosszabbodott. Talán a közegészségügyi berendezkedés tökéletesedésének, vagy a szociális követelményeknek a munka mezején történt érvényesítésének következménye, hogy az átlagos emberi életkor 5–10 évvel hosszabb, mint dédapánk kora.

Van-e ezen a téren lehetőség a további fejlődésre és ha van, mik ennek akadályai? — kérdezi mindenki, aki szeretne tovább élni, mint elődei.

Az orvostudomány kimutatta, hogy az ember élettartama a csontrendszer kifejlődésének ötszöröse, vagy hatszorosa. Ebből viszont az következik, hogy a 100–120 éves életkor nem álom, hanem természetes valami volna, ha... Ez a ha jelenti azokat az akadályokat, melyek a ma emberének útjában állnak a 120 éves életkor eléréséhez. Hogy mik ezek az akadályok, nem a kakuk madártól, hanem a statisztikától próbáljuk megkérdezni.

A halálokokról készített adatgyűjtés szerint Magyarországon a legutolsó esztendőben 100 halott közül elaggottság vagy velszületett gyengeség következtében csak 21 költözött át a másvilágra. 79-nél így nem a szervezet általános elerőtlenedése, hanem csak egyes szervek munkaképtelenségének bekövetkezése, vagy pedig szerencsétlen körülmények találkozása volt a halál közvetlen oka.

A szerencsétlen körülmények csoportjába tartoznak a fertőző megbetegedések, melyek 100 halott közül 22-nél képezték a halál okát. A halált okozó fertőző betegségek sorában első helyen áll a gümőkór 10, a légzőszervi tbc. 9 esettel. Ugyanebbe a csoportba sorozhatjuk a balesetet, az öngyilkosságot és gyilkosságot, melyek további 4 százalékot adnak a halálokok statisztikájában.

Egyes szervek munkaképtelenségének bekövetkezése, mint a halál oka, szintén érdekes megfontolásoknak lehet alapja. 100 halott közül ugyanis 14-nél a szív, 11-nél a tüdő, 2-nél a vese mondja fel a szolgálatot. A rákos megbetegedés 8 százalékot, az érlelmeszedés 2 százalékot foglal le a halálokok statisztikájában.

Az összes többi halálokok 16 százalékot jelentenek, ami azt mutatja, hogy az emberi kor általános meghosszabbodásának akadályait az előző két bekezdésben felsorolt halálokok között lehet kutatni és talán meg is találni.

A fertőző megbetegedésre vonatkozó adataink azt mutatják, hogy ma már a gümőkór az egyetlen fertőző betegség, mely a nagy kaszásnak rendes szállítója. Így a hosszabb életért vívott háború első szakasza a tbc. elleni küzdelem.

A balesetnek, öngyilkosságnak és gyilkosságnak a halálokok statisztikájából való kiküszöbölése szintén észszerű és nem is megoldhatatlan követelmény.

Vajjon a szív, a tüdő, a vese időelőtti munkaképtelenségének bekövetkezését meg lehetne-e akadályozni? Hát persze, hogy lehetne, ha kevesebbet dohányoznánk, ha mérsékeltebben fogyasztanánk a szeszes italokat, ha a sportörületet az észszerű testedzés mértékére szállítanók le.

Az érlelmeszedés viszont a túltáplálkozás következménye, így ez ellen küzdeni, különösen ma, nem is nehéz feladat.

Ez a rövid áttekintés mutatja, hogy az emberi életkor további meghosszabbításához nincs szükség Voronoff professzorra; a mértékletes életmód az a varázsszer, mellyel eljuthatunk odáig, hogy a „százhuszonhat éves barna kislány” ne csak a nótában éljen.

AZ ELSŐ MAGYAR HÚSVÉTRA.

Irta : INCZE BÉLA.

Föltámadás! Húsvét örök ünnepe!

**Égre száll ma lelkünk boldog öröme,
Hogy új tavasz fénye ragyog reánk,
Hogy eljött, végre, igaz ünnepünk —
S bár húsz éven túl jártunk Golgotát,
Ma, Megváltónk: a Jézus jár velünk!**

**Húsz éven túl tartott a szenvedés,
Elbeszélni: tán egy élet is kevés...
Lelkünk érezte a szörnyű borút,
Mert nem múlt el a keserű pohár,
Láttuk naponta az ádáz gyanút —
S hogy reggel, este, új gyötrelme vár.**

**Hogy tövistől vérzett a homlokunk,
Ostoresapás volt mindenik napunk,
Kínos keresztfán voltunk fölfeszítve,
Sátán tüzének lángja gyúlt vadúl
S a pribék had kaján örömmel nézte —:
Várta, végső napunk mikor alkonyúl?!**

**És megrendült a föld, már csúszott ki alólunk;
Pár évtized — és magyarok: csak voltunk...
De élt a hit s bár halovány reményen
Horgonyt vetett mégis a bizalom,
Hogy él az őserő még Árpád nemzetében —
S majd új fényben ragyog a szent hármas halom.**

**Eljött a Húsvét!... Népünk nincs a sírba!
Országcímerünk két védő angyala
Életre hívta újra nemzetünk,
Elvéve róla a nehéz követ —
És szabad újra a szívünk, a lelkünk!
Élünk, hogy megérjük — új évezredet.**

Föltámadás! Húsvét örök ünnepe!

**Égre száll ma lelkünk boldog öröme,
Mert nem tipornak többé bitorúl,
Nem járjuk már a szörnyű Golgotát —
S hogy ránk a Feltámadás áldott fénye hull,
Szabadon zengjük a szent Halleluját!**

Nagyszalonta, 1941.

AZ ÉRDEKES VILÁG

Különleges filmfelvevő készülékkel megállapították, hány szárnycsapást tesznek a rovarok egy másodperc alatt. Az első helyet a dongó tartja 240 szárnycsapással, utána következik a méh 220, majd a házilégy 160 szárnycsapással. A madarak a rovarok mögött messze elmaradnak. A kolibri másodpercenként 50, a sirály csupán 15 szárnycsapásig tudja vinni.

A newyorki törvényszék elrendelte az «isteni atya» letartóztatását. Ez egy néger szekta-alapító, aki magát Isten megtestesítőjének mondja. A szektának igen sok híve van a negerek között.

A szomjas teve egyszerre 100 liter vizet tud meginni és ezzel a mennyiséggel öt napos sivatagi utat is kibír.

Visszahozták Bécsbe a párisi hadimuzeumból azokat a fegyvereket és páncélokat, amelyeket annakidején Napoleon zsákmányolt Bécsben.

A torpedóvető repülőgépnak a bombavető repülőgéppel szemben a tengeri háboruban legnagyobb előnye az, hogy a torpedó a víz alatt, még pedig az oldalpáncélzat alatt talál és így a bombánál sokkal nagyobb hatást ér el.

A világ legnagyobb bogara a Brazíliában élő «titanus gigantikus», több mint 20 centiméter hosszú.

Egy téli álmot alvó szunyogfajták 40 fokos hideget is kibírnak. Szokatlan ellenálló erejük titka, hogy álombamerülésük előtt koplalókurát tartanak és így a téli hónapok alatt semmi anyagcsereműködést nem fejtenek ki.

A délamerikai Óriásteknős hangja megtevesztésig hasonlít a gyermek sírásához. Nem egyszer előfordult, hogy a tájékozatlan vándorlók elveszettek hitt gyermek után kutatva, az egész vidéket tűvé tették.

A kínai falat, a világnak valóban legnagyobb építményét 10 év alatt építették. A körülbelül 2500 kilométer hosszú fal alul 8, felül 5 méter vastag és 200 méterenként 15 méter magas őrtornyok szakítják meg.

A zsebkendő néhány évszázaddal ezelőtt még ismeretlen volt, sőt használatát egyes városokban, mint például 1595-ben Drezdában, törvény tiltotta. A ma már nélkülözhetetlen ruhadarabot Jozefin császárné, Napoleon felesége hozta divatba.

LAPUNK

legközelebbi száma a húsvéti ünnepek miatt kedden a rendes időben jelenik meg.

Magyar kötelességteljesítés

Irta: Enyedy Béla m. kir. állampénztári tanácsos, kir. adóhivatali főnök.

A husvétkor megjelenő magyar lapokban bizonyára sok cikk viseli ezt a címet: Magyar Feltámadás. Különösen a felszabadult területek sajtója, lakossága érzi át igazán, mit jelent a régóta újból első magyar husvéton az a két szó, hogy „Magyar Feltámadás!” A Krisztus feltámadása felett érzett, szíveket eltöltő vallási öröm mellett a Haza meggyógyodása, a már felszabadult területeken a magyar lélek feltámadása felett érzett örömnek is nagy rész jut. Helyesen is van ez így; a magyar feltámadás is megérdemli, hogy örvendezzünk felette és méltassák.

Nem fog azonban ártani, ha a magyar feltámadás ténye, eseménye és várása mellett a husvét alkalmát felhasználjuk arról való beszélgetésre, ami az eddigi magyar feltámadáshoz vezetett és meg fogja hozni a további feltámadást is: a magyar kötelességteljesítésről.

Krisztus feltámadása egyszeri és tökéletes volt! Mi pedig a szemünkkel látjuk, hogy a magyar feltámadás nem egyszerre történik. Három év óta évenként érezhetjük a feltámadás örömét. Nem csak ebből, de ettől függetlenül is érzi minden magyar lélek, hogy a Krisztus feltámadása befejezett tény; a magyar feltámadás pedig folyamatban van.

Amint az eddig elért eredmények nem maguktól állottak elő, úgy az ezután várt eredmények sem maguktól fognak az önkébe hullani. Amint az eddigi eredmények következményei az eddigi magyar kötelességteljesítésnek, úgy a következő események is kötelességteljesítésünk mértékével fognak arányban állani.

A feltámadáshoz az út a kötelességteljesítésen át vezet. Nem a más kötelességteljesítésének útján keresztül, hanem mindenkinek a magára vonatkoztatott „én kötelességteljesítésén” keresztül. Mindenkinek éreznie kell a felelősséget, éreznie kell, hogy az ő kötelességteljesítésének a módja nagy, fontos tényező és befolyással van a jövő alakulására. A legkisebb ember munkáját, a legjelentéktelenebbnek látszó tevékenységet éppen úgy a kötelességteljesítés érzetének kell áthatnia, mint a legmagasabbrendű, legmagasabb polcon álló ember munkáját. A diáknak éppoly lelkiismeretesen kell teljesítenie a kötelességét, mint a tanárnak; a napszámosnak éppúgy, mint a munkaadónak; az iparosnak, kereskedőnek éppúgy, mint a földművesnek és tisztviselőnek; mindenkinek, mindenkinek. Senki sem kivétel!

A diák gondoljon arra, hogyha többet tud, nagyobb tudástartaléka lesz a nemzetnek; ennek birtokában a kezében lévő jövő harcát biztosabb eredménnyel nyeri meg. A nevelő gondoljon arra, hogy a jövőt alakítja, a szebb jövőért pedig önmagát feláldozni is felemelő érzés. A napszámos, a munkás gondoljon arra, hogy az elfecsérelt perceket nem a munkaadójától, hanem a nemzettől lopja el. A munkaadó követelje meg a munka maximumát; de önmaga járjon elől jó példával a munkában. A földműves érezze át annak fontosságát, hogy a földből még többet kell úgy a maga, mint a nemzet számára kihoznia. A tisztviselő, a közalkalmazott lássa be, hogy nem az eltöltött hivatalos órákat fizetik, hanem az ő munkájától függ a mai Magyarország sorsa. A legszebb érzés, ha valaki egész mélységében átérzi, hogy másokért dolgozik.

Ez a tudat teszi széppé a szülői szeretet is. Mert a szülő nem önmagáért, hanem gyermekeiért él, dolgozik, fárad. A kötelességteljesítésben mintául állhat mindenki előtt. De csak az a szülő, aki nem csak a maga örömét keresi a gyermekben, hanem átérzi azt, hogy gyermeke a nemzeté s átérzi azt, hogy a nemzet jövője, ereje attól függ, hány tagja lesz a nemzethez. És ebből a szempontból a családon van a kötelességteljesítés legnagyobb súlya. Az azonos számú, vagy számbelíleg csökkenő nemzet útja nem vezet a feltámadáshoz, hanem a végleges kipusztuláshoz. Közhely ez a megállapítás már, de a kötelességteljesítésről szólva: le kellett írni.

Azt, hogy a sok gyermekes családdal a kormány is fokozottabban teljesítse a kötelességét, csak akkor lehet kívánni, ha nagyobb azoknak a száma, akiknek sok gyermekük van, mint azoknak, akik egy-két gyermekkel beérik. A kötelességteljesítésben a kezdeményezésnek tehát nem felülről, hanem alulról kell kiindulnia. Nem hivatkozom idegen államok példájára, hanem a magyar értelemez szílok. Szakítsunk azzal a véleménynel, hogy a magyar ember csak akkor ért meg valamit, ha idegen példából látja a kedvező eredményt. A magyar léleknek kell annyira felemelkednie, hogy meglássa: az immel-ámmal, felületesen, vagy hányna-veti módon teljesített kötelesség nem hoz további nemzeti feltámadást.

A nemzeti feltámadás ütemét az gyorsí-

taná, ha mindenki még a kötelességén felül is tenne valamit. Még a jól és tökéletesen teljesített kötelesség sem épít, hanem csak megnyugtató érzést ad. A munkának, a székretének csak az a része építőerő, amelyet a közfelfogás által kívánt kötelességünkön felül teljesítünk. A pusztá kötelességteljesítés csak malterhordás és munka a nemzet jövőjének és feltámadásának épületénél. Az építőanyag, a téglá a kötelesen felüli munkateljesítmény mennyisége. Hogy csak kunyhó vagy palota; a mai szűk országhatár vagy a régi nagy Magyarország lesz elég, vagy épül fel: az attól függ, hányan fognak a kötelességteljesítésben odáig menni, hogy többet dolgoznak, mint amennyit várnak tőlük.

Az lenne igazi magyar lelki feltámadás, ha a nemzet minden tagja elindulna ezen a husvéton a feltámadáshoz vezető kötelességteljesítésnek ezen az útján. A magyarság erejét megkésztérezhetjük, ha mindenki két ember helyét dolgozik. — Igazi magyar feltámadáshoz csak az ilyen magyar kötelességteljesítés vezet.

Egy bonyodalmas házvásárlás

Érdekes birtokbábelhelyezési pert tárgyalt a napokban a nagyszalontai járásbíróság. Juhász Sándor, Papp Sándor-u. 17. szám alatti lakos 1939. március 1-én eladta a házat Szigeti Istvánnak harmincezer leierért. Ideiglenes szerződés készítették és Szigeti lefizette az első tízezer leies részletet. A másodikat március 15-én. A harmadikat szept. 15-én kellett volna kifizetnie, mikorra Juhász is tartozik a házat teljesen tehermentesíteni. Közben azonban Szigeti a román sorozás e-ől Magyarországra szökött és állítása szerint itthon maradt felesége szeptember hóban felkínálta Szilágyinak a harmadik részletet, de az most már a kétszeresét követelte. Októberben az asszony is elment a férje után, mire Szilágyi beköltözött a lezárt

lakásba, melyet Szigetinek leszerelése után sem volt hajlandó átadni, dacára, hogy ez le akarta fizetni az utolsó részletet.

Az ügy a bíróság elé került. Szigeti hajlandó volt letétbe helyezni az utolsó tízezer leinek megfelelő 333 pengőt. A bíróság egyezsége szökött fel a feleket. Juhász visszautasította, sem a házat átadni, sem a már befizetett összeget visszaadni nem akarta, mert szerinte őt kártérítés illeti még az utolsó részlet pontos be nem tartásáért.

A bíróság azonban nem méltányolta ezt és ítéletében kötelezte Juhász Sándort, hogy fellebbezés tekintet nélkül 15 nap alatt köteles a házat Szigeti Istvánnak a megfelelő okmányokkal együtt átadni.

Feltámadunk...

Irta: BALOGH JÓZSEF.

Pacsirta dalol a barázda felett,
Vigan hirdeti: „Itt a kikelet!”
A bokrok zöldülnek, bogár szaladgál,
Fészket igazgatja a kicsi madár.
Mindenütt új élet, virágfakadás,
Új életre-hívás, új életadás.

Egy csodás erő, melyet nem lát senki,
A dermedt földet titkon megérinti;
Fogamzás szállja meg a nagy földteket,
És minden szüli a maga gyermekét.
Milliárd számra — ahogy jön új reggel —
Szaporodik földünk ujult seregével.

Harangszó száll át virágzó fák között,
Azt hirdeti: „Egy élő elköltözött!”
Kikelet, hervadás... együtt is járnak,
Pedig kezdete csak most van a nyárnak.
Lombhullás jelzi majdan a telet...
Mely borít mindenre zord szomszedelet.

Az első dér — ha jön — mindent letarol,
Utána pacsirta többé nem dalol.
A ma még üdén viruló rózsaszál,
Holnapra már lehet, elhervadtan áll.
Enyészhet hatalma, borzalmas vihar,
Ahol az elseper, ott minden kihál?

Melyik hatalmasabb? Élet vagy enyészhet?
A lombhullással elmúlik az élet?
Semmi sem pusztul el! Minden újra él!
Az élet nem hal ki, bárha zord a tél.
A lomb nem marad örök hervadásban,
Higgyünk az életben!... A feltámadásban!

ÁGYTOLL PEHELY!

Tarka tyuktoll P. 0.90, szürke fosztott toll P. 3, fehér fosztott libatoll P. 4.50, jobb minőségű P. 5.50, még jobb minőségű P. 6.20 kilónként, utánvétellel 5 kilós postacsomagolásban bérmentve szállít: **Rosner Gyula-cég** ágytollüzeme Kiskunfélegyháza.

Egy fűszerüzlet átadó a főutcán, esetleg a berendezés eladó. — Cim a kiadóban.

Hétfőn este lesz a ref. ifjuság kulturestje

Mint már előző lapszámainkban jelentettük, a szalontai ref. ifjuság hétfőn, husvét másodnapján este 8 órakor tartja nagyszabású kulturestjét a Vigadó nagytermében. Az est műsora a következő:

1. Hiszekegy. Énekli a Városi Dalárda, vez. Torday F. karnagy.
2. Megnyitót mond Kovács Gyula s. lelkész.
3. Szavalt. Reményik Sándor: „Bánk-Bán utolsó monológja”, előadja Bagoly Csilla.
4. Énekel a Városi Dalárda, vez. Torday Ferenc karnagy.
5. Előadás „Feltámadás” címmel, tartja Koós Ferenc ref. tan.
6. Szólóének. 1. Pestalozza: Csiribibin. (Kiadó Carisch S. A. Milano). 2. Romberg S.: Drágám (Sweetheart). Részlet az „Orgona-virágzás” című hangosfilmből. Előadja Ágoston Árpád, zongorán kíséri Kovács Erzsike.

S z ü n e t:

7. Szólótánc. Előadja Erdei Magduska N-váradai táncművésznő.
8. Előadás a „Csillagok világa” címmel: Dr. Kulín György csillagász.
9. Szólóének. Részleteket énekel „János Vitézből” Kovács Gyula s. lelkész.
10. Szavalt. Feltámadás: Erdei Gyula, saját verse.
11. Énekel a Városi Dalárda, vezényli Torday F. karnagy.
12. Himnusz.

A rendezőség kéri a közönséget, hogy helyét mindenki idejében foglalja el, mert az előadást pontosan megkezdik. Jegyek elővételben T. Balogh Lajos könyvkereskedésében kaphatók. Ugyanitt cserélendők be a tiszteltjegyek is még a mai nap folyamán.

Helyárak: I. hely 1.40 P., II. hely 1 P., III. hely 0.70 fillér, állóhely 0.50 fillér.

Apróhirdetése gyorsan eredményt hoz, a nagyszalontai **»AZ UJSÁG«**-ban!

Az önállósítási alap igénybevétele

Az érdekeltek tájékoztatása céljából Nagyszalonta város polgármestere a következőket közli:

A Nemzeti Önállósítási Alap célja:

A gazdasági és szellemi foglalkozási ágak körében önálló pálya alapítására törekvő támogatásra utalt, érdemes és alkalmas egyének pályakezdetésének előmozdítására a m. kir. miniszterium által létesített Nemzeti Önállósítási Alap szolgál. Az alaptól méltányos kölcsön nyújtásával támogatásban lehet részesíteni gazdasági és szellemi szabadpályákon elhelyezkedni kívánó és szakmájuk önálló gyakorlásához szükséges szakképzettséggel, illetőleg gyakorlati jártassággal rendelkező személyeket.

Önállósítási kölcsönben részesülhetnek:

Az alaptól önállósítási kölcsönben csak az részesülhet, aki:

a) magyar állampolgár,
b) büntetlen előéletű és feddhetetlen jellemű,

c) a kérvényben megjelölt szellemi szabadfoglalkozás folytatásához szükséges képzettséggel, illetőleg a megjelölt szakma önálló gyakorlásához szükséges szakképzettséggel vagy gyakorlati jártassággal rendelkezik,

d) a szóbanforgó életpályán való önállósuláshoz szükséges kezdőtőkét anyagi helyzete veszélyeztetése nélkül előteremteni nem tudja,

e) a kérelmezés időpontjában netalán betöltött közszolgálati állásáról, gazdasági, vagy szellemi pályán való önállósulás céljából lemond, vagy ha magánalkalmazotti viszonyban van, azt a Tanács kívánságára megszünteti,

f) 40 életévet még nem töltötte be.

A hadirokkantak, tűzharcosok, vitézek, kérelmeit egyenlő feltételek mellett előnyben kell részesíteni s ezek, — valamint kivételesen olyan kérelmezők is, akikre nézve ennek szükségét a fennforgó renkvül méltánylást érdemlő körülmények alapján a Nemzeti Önállósítási Tanács teljes ülési határozattal megállapítja — 40. életévük betöltése után is részesülhetnek kölcsönben.

Amennyiben a kérelmező a szükséges kezdőtőkének csupán egy részével rendelkezik, a kiegészítés iránt is terjeszthető elő kérelem.

A kérvény benyújtásának módja

A kérelmet az e célra szolgáló kérvény-ürlap az értelmiségi munkanélküliség ügyének kormánybiztosa hivatalánál (Budapest, V. Klotild-u. 10) c., vagy Nagyszalontán a városháza emelet 5. számú helyiségében díjmentesen szerezhették be.

A kellően felszerelt és kitöltött kérvényt a folyamodonak a szándékolt letelepülés helye szerint illetékes elsőfokú közigazgatási hatóság útján kell benyújtani.

A kérvény felszerelése (mellékletei)

A folyamodonak a kérvényhez csatolnia kell:

a) születési anyakönyvi kivonatát, ha nős, házassági anyakönyvi kivonatát is s ezeken felül szüleinek születési anyakönyvi kivonatát,

b) 1. a folyamodó 1940. évi augusztus hó 30. napjáig fennállott román állampolgárságát igazoló állampolgársági bizonyítványt, vagy érvényes utlevelet,

2. helyhatósági bizonyítványt (lakbizonylatot) arról, hogy a folyamodó az 1935. évi augusztus hó 31. napjától 1940. évi augusztus hó 30. napjáig bezárólag és ezen a napon is állandóan, megszakítás nélkül a Magyarországhoz visszacsatolt keleti, illetőleg erdélyi területen lakott,

c) hatósági erkölcsi bizonyítványt annak igazolására, hogy erkölcsi szempontból nem esik kifogás alá, sem büntett, sem nyereségvágyból elkövetett vétés miatt, sem

magyar államellenes bűncselekmény miatt ellene bünvádi eljárás nincs folyamatban, sem ilyen bűncselekmények valamelyike miatt őt jogerősen nem ítélték el.

d) a legmagasabb iskolai végzettségét igazoló bizonyítványt, továbbá a szakmájában való jártasságát igazoló bizonyítványt,

e) eddigi esetleges alkalmaztatására vonatkozó működési bizonyítványait,

f) a hadirokkantak, tűzharcosok, vitézek a hadigondozási igazolványt, illetőleg a Károly-csapatkereszt birtoklását, avagy a vitézi rendhez tartozásukat tanúsító igazolványt,

g) vagyoni, vagy jövedelmi viszonyait igazoló bizonyítványt, illetőleg szegénységi bizonyítványt,

h) hatósági orvosi bizonyítványt arról, hogy nem szenved olyan betegségben vagy testi fogyatkozásban, amely a kérdéses foglalkozás önálló folytatására alkalmatlanná tenné.

i) egy általa sajátkezüleg két tanu előtt aláírt nyilatkozatot arról, hogy van-e tartozása, s ha igen, mennyi és kivel szemben

Gazdasági világ

A Balkán legfontosabb gazdaságpolitikai adatai a következők:

A volt Jugoszlávia területe 248.000 négyzetkilométer, lakossága 15 millió fő. Területének 30 százaléka szántóföld, főterménye a kukorica. Jugoszlávián keresztül vezetnek a legjobb utak Görögországba.

Bulgária területe 110.000 négyzetkilométer, lakosainak száma 7 millió. A termékeny és öntözhető völgyekben a lakosság búzát és kukoricát termel. Ezeket foglalkoztat a rózsaoilajkészítés.

Görögország területe 130.000 négyzetkilométer, lakosainak száma 7 millió. Jelentős a dohány-, mazsola- és bortermelés. A Balkán tengeri kereskedelmének jórészt görög hajók bonyolítják le.

Az európai Törökország területe 24 ezer négyzetkilométer (az egész országa 762.000), az ország egész lakossága 16 millió fő. Törökország jelentősége azért nagy, mert területén fekszenek a Dardanellák és a Boszporusz, amely a Fekete-tengert az Égei-tengerrel összeköti.

Az olasz birodalomhoz csatolt Albánia területe 28.000 négyzetkilométer, lakosainak száma egymillió.

A földművelésügyi minisztérium az 1941. évi olajosmagvak árát hivatalosan a napokban állapította meg. A kormány az olajosmagvak termelésének fokozását az idén nagyarányú ingyenes vetőmagakció keretében kívánja előmozdítani. Az akció keretében 7000 mázsa napraforgó és 3000 mázsa lenvetőmag kerül a gazdák között a Futura útján ingyenes kiosztásra.

Németország vörös- és fokhagymát vásárol a magyar piacon. A kiviteli egykező a vöröshagymáért 23, a fokhagymáért 45—55 pengőt fizet métermázsánként.

Európa a háború előtt Afrikából évenként az alábbi árukat hozta be:

Buza 394.000 tonna, kukorica 431 ezer tonna, kakaó 508.000 tonna, földimogyoró 924.000 tonna, pálmamag 774.000 tona, gyapot 543.000 tonna, gyapju 112.000 tonna.

Franciaországban a napi kenyéradag

áll fenn, hogy a felsorolt tartozásokon kívül egyéb tartozása nincsen,

j) a kölcsön felhasználására vonatkozó részletes költségvetést és határozott üzleti-üzemtervet.

Amennyiben a folyamodó a kölcsönt önálló gazdálkodás céljából földbérletre kívánja igénybevenni, megjelölendő, hogy mely birtokot akarja haszonbérbe venni. A vonatkozó bérleti szerződés, vagy a tulajdonosnak a bérlet feltételeit is tartalmazó nyilatkozata, mely szerint a szóbanforgó területet bérbe szándékozik adni, a birtok művelési ágankénti részletes ismertetése. A meglévő élő és holt felszerelés felsorolása is mellékelendő, végül a bérletre vonatkozóan legalább egy évre terjedő részletes üzemterv két példányban és a kölcsön felhasználására vonatkozó költségvetés is ugyancsak két példányban csatolandó.

Amennyiben a kérvény benyújtója köz- vagy magánszolgálatban áll, nyilatkozatot kell mellékelni, melyben folyamodó kötelezően kijelenti, hogy amennyiben a Nemzeti Önállósítási Alaptól kölcsönben részesül, köz- vagy magánszolgálati állásáról lemond.

A kölcsön engedélyezése iránt benyújtott folyamodvány a mellékletekkel együtt az 1937. évi 2300 P. M. sz. rendelet értelmében illetékmentes.

180 gramm s júniusig ezt is csökkenteni kell, ha az amerikai búza meg nem érkezik. Franciaország évi búzatermése a háború előtt 75 millió mázsa volt, a tavalyi termés azonban csak 45 millió mázsa volt, s elmaradt az évi hatmillió mázsás behozatal is. Az inség elkerülésére Franciaországnak 11 millió mázsa búzára lenne szükség az új termésig.

MÁRKÁS
kerékpárok
és gumik olcsón, részletfizetésre is
ifj. Orendy és Wachner
cégnél, Toldi-tér 9

A Palladis április havi újdonságai

A rejtelmek háza

„A tóparti nyaraló” a rejtelmek háza s ez a címe M. G. Eberhart új regényének, amely most jelent meg a Pengös Regények sorozatában. Az izgalmas fojtott levegőjében játszódik le ez a különös történet, amelynek a rejtélye egy „virágszirom szépségű” aszszony, akit holtan találnak egy ringó csónakban a tavon. Az egyidejűleg megjelent két Felpengös Regény nem kevésbé érdekfeszítő. N. Markch „Dráma a színpadon” című regénye azzal kezdődik, hogy a színpadon agyonlövik a főszereplőt éppen akkor, amikor a híres detektív a nézőtérre ül. Kinek a bűnös kezéből jutott a színházi pisztolyba az éles töltény? Ezt nyomozza ki izgalmas hajsza árán a bűnös detektív. A másik Felpengös: Cherry Wilson a „Vén Sas három fia” című pompás vadnyugati regénye, tele izgalommal és költészettel. Április közepén kerül az olvasó kezébe H. Birney „Cortez Grant új gazdája” című Pengös Regénye, amelyben az új kor hős lovagja küzd az ősi birtokért és egy szépséges leányért, aki akaratlanul birtokolja birtokát.

Pártolja a jóminőségű divatos és tartós magyar és székely szövettet!
Orbán Károly
Toldi-ucca 6.

— A FRANCK cikóriakávé fokozza a kávéital zamatát és illatát, valamint szép aranyosbarna színét.

Folytatás a második oldalról.

A nemzetközi sűjő ma reggeli megállapításai szerint Angliának mulhatatlanul szüksége volna a tengeri utnak ilyenképpen való biztonságosabbá tételére, mert Németország két hét óta oly eréllyel lép fel az Atlanti óceánon, hogy Anglia ott már teljesen fölszorult északra a grönlandi vizek felé. Az Atlanti óceánon olyannyira veszélyes a közlekedés, hogy Amerika nehogy a háboruba keveredjék, tegnap elhatározta, hogy az Anglia felé utnak indítandó szállítóhajókat kíséret nélkül angol lobogó alatt bocsátja a nyílt vizekre. Az amerikai demokrata párt egyébként nyilatkozatot tett közzé. Ez megállapítja, hogy az amerikai nép most inkább, mint valaha, ellene van a háborúnak. — Egy washingtoni hír még azt közli, hogy a harci eszközöket készítő Ford-gyár 125 ezer sztrájkoló munkása felveszi a munkát, de ezt csak úgy határozta el, hogy fizetésjavítást kapott s határozottan megígérték nekik, hogy Amerika nem avatkozik a háboruba. Anglia ezt már tegnap tudta s így nem csoda, hogy már tegnap — nagypénteken — délután 3 óra körül egy állítólagos francia szerzetest állított a rádió mikrofónjára, aki szószerint ezeket mondta: „Zsidók, ti akik e napon megöltétek Krisztus szívét, csináljatok val mi csodát a világ megmentésére!” — Egy másik Londonba menekült francia propagandista pedig így beszélt: „Senkinek sincs nagyobb fájdalma mint nekünk, akiket kiűldöztek szülőföldünkről.” — E szavak kapcsán a 23 évvel ezelőtt világba szétüldözött magyarok nevében — szokásunk ellenére — egy két szavunkat szeretnénk hallatni: A szülőföldjükről kiűldözöttek fájdalma szent, ám a Londonból széthúzásra szító francia propagandista fájdalmát nem ismerjük el. Ha neki mégis van fájdalma, ez csak azért van, mert mások abszolút indokolt fájdalmát még ma sem akarja megérteni. Hiszen itt nincs egyébről szó, mint arról, hogy engedjen visszatérni szülőföldjükre másokat — például a bácskaiakat — s akkor ő is hazatérhet s nem kell tovább gyűjtenie az angol propaganda-minisztérium által fizetett súlyos angol fontokat, amelyekért ugyan Londonban most mit sem vásárolhat, de ha véletlenül a német bombák kikerülik, valamikor a tengely mellé állt hivatalos Franciaországban még vásárolhat zsiros falatokat... Ez a csoda bizony hamarabb bekövetkezhet, mint az a csoda, amit „szerzetes” honfitársa a zsidóktól vár... Hisz az a helyzet, hogy a zsidók várnak csodát Angliától.

Ünnepi istentiszteletek sorrendje : a református templomban

Vasárnap :

D. e. háromnegyed 10 órakor a nagytemplomban prédikál: Bagoly Bertalan lelkész. Urvacsorához ágendázik Arday Aladár esperes. Az aggmenházban és betegeknek urvacsorát oszt Kovács Gyula s. lelkész.

D. u. 3 órakor a nagytemplomban prédikál: Tomai László V. é. theol. hallgató, legátus. Füveskertben prédikál és urvacsorát oszt Nóbik József s. lelkész. Este a Hunyadi-uti imaházban prédikál Nóbik József s. lelkész.

Hétfőn a nagytemplomban d. e. háromnegyed 10 órakor és d. u. 3 órakor prédikál Tomai László legátus.

A katolikus nagytemplomban

Szombaton este 6 órakor: Feltámadási szertartás. Vasárnap reggel 8 órakor: Csendes szentmise. D. e. 10 órakor: Ünnepélyes szentmise. D. u. 4 órakor: Ünnepélyes vécsernye. Hétfőn reggel 8 órakor: Csendes szentmise. D. e. 10 órakor: Ünnepélyes szentmise. D. u. 4 órakor: Ünnepélyes vécsernye.

Az üzletek husvéti zárórája

Husvét két napján az üzletek zárva tartandók. Kivételt képeznek az élelmiszer-árusítással foglalkozó üzletek, melyek vasárnap 7 órától 8 óráig, hétfőn pedig 7 órától 10 óráig nyitva tarthatnak. Borhelyüzletek vasárnap zárnak, hétfőn pedig délig nyitva tarthatnak.

Hungária-mozgó

Szombat este 8.15, vasárnap d. u. 4.15 és 6.15, hétfőn este 8.15 órakor

Beszállásolás

Az idény legnagyobb sikerű huszárfilmje — Főszerepben: PÁGER Antal, SZELECZKY Zita, RAJNAY Gábor

Vasárnap este 8.15, hétfőn d. u. 4.15 és 6.15 órakor

Gályarab

Nymometter c. világhírű regény után Izgalmas történelmi-film!

Pénztár elővétel
Kedvezményes jegyek
érvényesek!

Új igazgató az „Arany János” gimnázium élén

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Faragó Alfréd megbízott igazgatót saját kérésére felmentette a gimnáziumi igazgatósága alól és az igazgatói teendőket ellátásával Kornya Sándort, a debreceni református kollégium tanárát, városunk szülöttét bízta meg. Értesülésünk szerint Kornya Sándor már a napokban elfoglalja új állását.

Tűzifát

szerezzen be

Jámbor Lajosné
fatelepeén

Gróf Tisza István-ut 1.
(volt Geszti-ut) Telefon 52.

MINDIG JÓ,
HA KÉZNÉL VAN

AZ
ASPIRIN
TABLETTA

Megnyilt az ápolói tanfolyam

Mint jeleztük, a városháza Kistanács-termében csütörtökön este ápolói tanfolyam kezdődött Nagyszalontán. Este 6—7-ig önként jelentkezett hölgyek gyors kiképzését kezdték meg. Az előadást Balaton Zoltán dr., városi tisztiorvos tartotta.

Mindazok, akik ápolónői szolgálatra hajlandók, ez alkalommal feliratkoztak az ápolókról vezetett listára. Jelentkezni egyébként még ma — szombaton — este is lehet a gyors-tanfolyam utolsó estjén, melyet ugyancsak a kis tanácsteremben tartanak meg 6 és 7 óra között.

A csütörtöki első estén a vérkiömlés megállításának módjait ismertette a tiszt főorvos. A csütörtöki esti elméleti oktatást tegnap — pénteken — este gyakorlati bemutató követte. Az ápolásra jelentkező hölgyek a sebkötözés titkait ismerték meg.

Egyébként a tiszt főorvosnak a tanfolyamon tett bejelentése szerint Nagyszalontán már megvan a szükséges ápolói létszáma. Ezek egy része már a múlt világháború idején feltűnt vöröskeresztes katonák teljesítették szolgálatot; másik részüket a főorvos a felszabadulás óta tartott előző tanfolyamain képezte ki.

Angoragyapjút

az Árkormánybiztosság által megállapított legmagasabb áron előnyös osztályozással

KÉSZPÉNZÉRT

vásárol vagy angorafonalra

ÁTCSERÉL

gróf Károlyi Józsefné gépüzeme lonódája, az

„ANGORATEX” Angorafonó és Kikészítő Kft.
BUDAPEST, IX., Vaskapu-utca 33.

Felhívás

Felhívom a Bőripari szakosztály tagjait és bőriparhoz tartozó munkások vezetését, hogy e hó 14-kén az ipartestület helyiségében délután 3 órakor a munkabérek megállapítása és a műhelyek osztályozásának közös megbeszélésére megjelenni szíveskedjenek.

BAGI JÓZSEF szak. oszt. elnök.

Torontáli szőnyeg-szövőszéket

keresek megvételre

Cimeket a kiadóba kérek

Nyomatott a kiadótulajdonos,
Gaál Sándor könyvnyomdájában,
Nagyszalontán, Toldi-tér 15. sz. alatt.
Telefon : 60.

Rádióműsor

VASÁRNAP.

Budapest I.

8.00 Ébre zítő. Hanglémezek. 8.45 Hírek. 9.00 Ref. istentisztelet. 10.00 Kath. istentisztelet. 11.15 Evang. istentisztelet. 12.00 Közvetítés Rómából. 12.30 Zenekar. 1.45 Hírek. 2.00 Hanglémezek. 3.00 Előadás. 3.45 Tárógató-négyes. 4.00 Gordonka. 4.30 Felolvasás. 5.00 Hírek. 5.15 Honvédműsor. 6.00 Felolvasás. 6.15 Szalonzene. 7.00 Hírek. 7.20 Sporthangképek. 7.45 Színi-előadás. 8.30 Sporteredmények. 9.40 Hírek. 10.30 Tánclémezek. 11.25 Cigányzene. 12.00 Hírek.

HÉTFŐ.

Budapest I.

8.00 Ébresztő. Hanglémezek. 8.45 Hírek. 9.00 Unit. istentisztelet. 10.00 Kath. istentisztelet. 11.15 Gör. kath. istentisztelet. 12.30 Zenekar. 1.45 Hírek. 2.00 Cigányzene. 3.00 Mesejáték. 3.30 Katonazene. 4.00 Felolvasás. 5.00 Hírek. 5.15 Hanglémezek. 5.50 Sporthangképek. 6.10 Ének. 6.35 Felolvasás. 7.00 Hírek. 7.20 Zongora. 7.50 Felolvasás. 8.10 Sporteredmények. 8.30 „Muzsikáló Album”. 9.40 Hírek. 10.10 Cigányzene. 11.30 Tánclémezek. 12.00 Hírek.

KEDD

Budapest I.

6.40 Ébresztő. Torna. 7 Hírek. Hanglémezek. 10 Hírek. 10.20 Felolvasás. 10.45 12 Himnusz. 12.10 Balalajka-zenekar. 12.40 Hírek. 1.30 Postás zenekar. 2.30 Hírek. 2.45 Műsorismertetés. 3.20 Cigányzene. 3.40 Mit főzünk? 4.10 Gyermekdelután. 4.45 Hírek. 5.15 Felolvasás. 5.35 Táncczene. 6 Felolvasás. 6.30 Felolvasás. 7 Hírek. 7.20 Ipartügyi előadás. 7.35 Erdélyi diszhangverseny. 9.40 Hírek. 10.10 Szalonzene. 11.25 Hanglémezek. 12 Hírek.

Arany, ezüst ékszereket, törött aranyat vesznek, becserélek

Crendy Lajos

ékszerész, Hitler Adolf-út 5.

Új vasúti menetrend

Nagyszalontáról — Nagyváradra

indul 7.37-kor érkezik 9.12

„ 21.37 „ „ 23.12

Innen csatlakozás van:

23.40-kor Budapest felé

23.30 „ Kolozsvár „

17.00 „ Debrecen „

15.20 „ Érmihályfalva felé

Nagyszalontáról — Békéscsabára

indul 4.36-kor érkezik 7.12

„ 14.36 „ „ 17.12

Innen csatlakozás van:

11.29-kor Budapestre (gyors)

21.46 „ Budapestre

17.30 „ Szegedre

Nagyváradról — Nagyszalontára

indul 2.45-kor érkezik 4.20

„ 12.45 „ „ 14.20

Ezekhez csatlakozása van Nagyváradon:

23.30-kor Budapestre

23.40 „ Kolozsvárról

8.31 „ Debrecenből

7.37 „ Érmihályfalváról

Békéscsabáról — Nagyszalontára

indul 5.01 érkezik 7.21

„ 19.01 „ „ 21.21

Ezekhez csatlakozás van Békéscsabán:

5.03-kor Budapestre

18.10 „ Budapestre (gyors)

4.50 „ Szegedről

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

Ne vessünk

— Mondja csak gazduram, hány liter tejet ad naponta ez a maga tehene?
— Ad ez nyolc litert is.
— Aztán hány litert visz ebből eladni?
— Tizenkettőt.

Feleség: Emlékszel egyetlenem arra a napra, amikor először találkoztunk?

Férj (aki fogorvos): Feledhetetlen nap volt drágám. Három fogadatot huztam ki egyszerre.

A koldus bekopogtat a lakás ajtaján. A férj nyit ajtót.

— Ha akadna valami munka vagy egy kis ennivaló... — esdekel a koldus.

A férj eltűnik és kisvártatva visszatér egy nagy szelet kaláccsal.

— Fogja barátom. Ennivaló. A feleségem sütötte, fogyassza el egészséggel. Ez egyszerűs mind munka is...

**Kizárólag csak a Husvéti ünnepekre
Likör és bor italokat
a Toldi vendéglőben mélyen leszállított
árban szerezheti be. — Toldi-tér 5.**

Értesítés!

Értesitem Nagyszalonta és vidéke közönségét, hogy mindenféle lakatosmunkát és mérleg készítést és javításokat, valamint víztartályok készítését, javítását, kut- és konyhai szivattyúk szerelését és javítását vállalom és azoknak működéséért felelősséget vállalok.

Műhelyem Toldi-tér 2. sz. alatt, Váradi-ut sarok van. — Kérem a n. b. közönség szíves pártfogását, tisztelettel:

KONDOR JÁNOS

lakatos- és mérlegkészítő mester.
Hívásra házhoz is megyek!

Sek pénzt takarít meg.

ha nőikabát szükségletét

SZABÓ JÓZSEF

ruháüzletében, Toldi Miklós-tér 20

sz. alatt szerzi be

A legdivatosabb szövetekből, a legújabb fazonú női- és kislány kabátok kaphatók. — Férj- és gyermekruhák nagy választékban. Mérték utáni rendelések hozott szövetből is készülnek.

— A JÓ KÁVÉFŐZÉSHEZ kettő kiváló: először a megbízható kávéanyag és pedig babkavé, vagy jófajta malátakavé, másodsor az olyan kiváló kávéfőző, mint a FRANCK cikóriakavé.

**Kettős lapterjedelemben jelenik meg
a H I D husvéti ünnepi száma!**

E számban kezd meg Tamási Áron „Magyar Rózsafa” c. hosszabb regényét, vezető cikket írt Zilahy Lajos, novellát írtak: Móricz Zsigmond, P. Ábrahám Ernő, Kodolányi János, Magyar Bálint, Nagy Lajos, Mezőssy Mária. Rendkívül érdekes írást találunk a lapban: Móricz Virág, Kassák Lajos, F. Rácz Kálmán, Magyar Elek, Molnár Farkas, Féja Géza tollából. József Jolán fivérének József Attilának még eddig ismeretlen verseit közli, Tersánszky I. Jenő pedig már megkezdett regényét folytatja. Főszerkesztő: Zilahy Lajos, felelős szerkesztő: Kállay Miklós. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal: Budapest, VII. Erzsébet krt. 7. szám.

**Olcsó és szép nyomtatványok a
Gaál Sándor könyv-
nyomdájában készülnek**

A románok lelki egysége

Bukarest. A bukaresti Actiunea a románok lelki egységéről ír és megállapítja, hogy románság állami életének tulajdonképeni természetes határai Dnyesztertől a Tiszaig húzódnak, mert hiszen a románság kétezer éven keresztül tett fényes tanubizonyságot lelki egységéről.

Apróhirdetések

Eladó egy polituros ágy, éjjeliszekrény, ruhaszekrény és egy vaskályha. Székely könyvkereskedésben.

Eladó egy világos, 12 darabból álló há-lószobabutor. Honvéd-utca 2. 4—4

Eladó egy jókarban levő kerékpár. Gőmbös Gyula-ut 39. sz. 2—2

Eladó Földi János-utca 22. sz. ház. 3—5

Eladó Jókai-utca 2. számú ház. 3—5

A központban egy különbejáratú szépen butorozott utcai szoba, esetleg teljes ellátással is kiadó. Cím: T. Balogh könyvkereskedésében. 2—2

Eladó egy 5 hektóliteres cement víztartály olcsón. Bocskay-utca 14.

Egy éves gyökerező ripária, egy közep-termetre való férfiruha és egy bricsesz nád-rád eladó Borz-utca 4. sz. alatt. 1—2

Tűzfát szerezzen be Jambor Lajosné faterapén Gróf Tisza István-ut (volt Gesztű-ut) 1. Telefon 52.

Eladó 10 hektóliter piros bor kisebb tételekben is. Vécsey-utca 24.

Kiadó a ref. egyháznak az ebelyben 18 hold szántó föld felesbe, vagy árendába 4 évre. Értekezni lehet a gondnoki szobában Bereczky Sándor ref. gondnoknál.

Eladó a Szalmakertben 144 □-ól termő szőlő. Ért. Wesselényi-utca 25. 1—2

A városi legelők igénybevétele

A polgármesteri hivatal felhívja mindazok figyelmét, akik a városi legelőre jöszágot akarnak hajtani, hogy az összeírás és a díjak befizetése a következő sorrendben történik:

I. kerület	: április	16—17,
II. „	„	18—19,
III. „	„	21—22,
IV. „	„	23—24,
V—VI. „	„	25—26,
Tanyák	„	28—29-én

Miután a befizetés csak délelőttönként, 8—12 közt eszközöltetik, hogy a torlódás elkerülhető legyen, felhívjuk a lakosságot a fenti sorrend betartására, annyival is inkább, mert a nem sorrendben jelentkezőket csak a rendes jelentkezők után írjuk be és ha valaki nem jelentkezik, jöszága a kihajtáskor nem lesz befogadva.

Az összeírás a városháza, emelet 4-es sz. szobában történik.

A már lekötött legeltetési díjakon kívül még fizetendő:

a.) Pásztorbér és pedig: Lófélék után 60, szarvasmarha után 40 fillér.

b.) Oltás és orvosi díj: szarvasmarhák után 2 Pengő.

c.) Fedeztetési díj tehének után 5 P.

Figyelmeztetjük a lakosságot, hogy csak egészséges állatokat szabad kihajtani, a beteg és ruhás állatokat az állatorvos és az átvételező bizottság visszautasítja.

A kihajtás időpontja később közölve lesz.

— A természetes „Ferenc József” keserűvíz régóta kitűnően bevált házi-szer megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg az orvosát.